

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

53-1

BRNO 2012

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 53
Volume 53

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttkay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Jiří Juchelka, Soňa Klanicová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová,
Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Alice Del Maschio

Software
Software

Adobe InDesign CS5

Fotografie na obálce
Cover Photography

Prusiek, lok. 25. Hrob č. 22, zlato (viz obr. 6. na str. 78)

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Královopolská 147
612 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@arub.cz
Internet: <http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html>

Tisk
Print

Azu design s.r.o.
Bayerova 805/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250
MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2012
Náklad 400 ks

Časopis je na seznamu neinpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Copyright ©2012 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

turní vrstvě bylo zaznamenáno i několik kolkem zdobených zlomků pohárů kultury zvoncovitých pohárů.

Marek Kalábek

Resumé

Olomouc (Kataster Nemilany, Bez. Olomouc). Kožušanská Straže. MBK, TBK (?) und Glockenbecherkultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

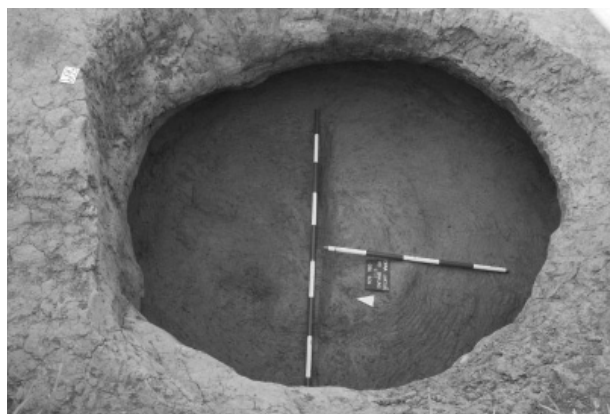
OPAVA (K. Ú. JAKTAŘ, OKR. OPAVA)

Intravilán. MMK (HLS). Sídliště. Záchraný výzkum.

Podnětem pro zahájení záchraného archeologického výzkumu na parcele 2734/6 v Opavě - Jaktarži (č. akce NPÚ 1/11) bylo narušení několika sídlištních jam při hloubení základových pasů pro novostavbu rodinného domu v dubnu 2011. Další objekty byly zkoumány v ploše po skrývce polní cesty k pozemku v souvislosti se zástavbou (p. č. 2665, 2666, 2667, 2668, 2670, č. akce NPÚ 88/11) a výstavbou dalšího, částečně do svahu zapuštěného rodinného domu na sousední parcele 2734/7. Nově objevené polykulturní sídliště se nachází na mírném jižním svahu nad říčkou Jaktarkou, jejíž koryto lemuje komunikace Jaktarž - Zlatníky. Lze ji identifikovat v mapě MZ 1:10000, list 25-32-13, v souřadnicích 465:27 mm od Z a J sekční čáry v nadmořské výšce cca 273 m n.m. Geologické podloží tvoří sprašová návěj, kterou převrstvuje ornice mocná 0,4 až 0,6 m. Jižní část svahu je narušena do terénu zaříznutou úvozovou cestou.

Celkově bylo prozkoumáno více než 35 zahloubených objektů. Keramický materiál se podařilo vyzvednout z výplní zhruba poloviny z nich, přičemž v několika rozměrných hrškovitých zásobních jamách se vyskytly pouze malé atypické, použitým materiálem eneolitické zlomky. Čtyři sídlištní objekty (dvě zásobní jámy a dva menší hliníky) můžeme na základě nalezené keramiky (fragменты mis na nože a hrncovitých nádob s typickou plastickou výzdobou) přiřadit kultuře s moravskou maľovanou keramikou, resp. její mladší fázi (srovnej Janák 1991, 97-109). Sedm objektů zásobní funkce a tři hliníky datujeme do období kultury lužických popelnicových (viz kap. Doba bronzová). Jeden ze zahloubených útvarů zhruba kosočtverečného půdorysu se zaoblenými rohy a vypálenými stěnami je možno interpretovat jako topeň, jehož nejbližší analogie shledáváme v przeworské kultuře (Žychliński 2008, 345-388). Datace vyzvednuté keramiky je však z důvodu vysokého stupně deformace žarem obtížná. Řada deseti nedatovatelných sloupových jam byla bohužel nalezená při vnějším východním okraji skryté plochy, a tak nedovoluje zrekonstruovat případné rozměry a charakter nadzemní stavby. Prozatím nelze stanovit ani rozsah a hranice sídliště.

Pavla Skalická

Obr. 8. Opava-Jaktarž. Zásobní jáma.

Abb. 8. Opava-Jaktarž. Vorratsgrube.

Literatura

Janák, V. 1991: Severovýchodní vlivy v Horním Slezsku v časném a starém eneolitu. *Časopis Slezského muzea* B/40, 97-109.

Žychliński, D. 2008: Giecz i Cieśle – osady ludności kultury przeworskiej z okresu wędrówek ludów w Wielkopolsce. In: E. Droberjar, B. Komoróczy, D. Vachútová (eds.): *Barbarská sídliště. Chronologické, ekonomické a historické aspekty jejich vývoje ve světle nových archeologických výzkumů (Archeologie Barbarů 2007)*. Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 37. Brno, 345-388.

Resumé

Opava (Kataster Jaktarž, Bez. Opava). Bauter Teil der Gemeinde. Lengyelkultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

OTICE (K. Ú. RYBNÍČKY, OKR. OPAVA)

„Na pánském“ (parcela č. 786/8). HLS. Sídliště. Záchraný archeologický výzkum.

Lokalita je situována na východním okraji obce v trati „Na pánském“ v blízkosti kóty 262 m n. m. Nachází se na levobřeží řeky Moravice cca 1000 m od jejího toku a na pravobřeží Hvozdnice cca 900 m od jejího toku v téměř rovinném terénu.

Lokalita je známá od roku 2008, kdy na sousedních parcelách č. 760/3, 760/4 a 808 bylo v rámci záchraného výzkumu staveniště průmyslového areálu identifikováno celkem 22 zahloubených objektů lengyelké kultury (Malík 2009, 273). Druhá rozsáhlejší archeologická akce zde proběhla na konci roku 2009 a v jarních měsících roku 2010 v souvislosti s výstavbou skladovací haly a příjezdové komunikace. Při ní bylo zkoumáno cca 50 zahloubených objektů, 178 kúlových jamek a cca 7 pravidelných úzkých lineárních objektů, z nichž některé tvořily půdorysy dvou sloupových chat.

V září roku 2011 proběhl na katastru obce Otice – Rybníčky další záchraný archeologický výzkum vyvo-